

INGLIZ TILI OQITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYA VA INNOVATSION YONDASHUV TUSHUNCHALARINING METODIK TAVSIFI

Otaxanov Adxam Xaydarali o'g'li

Namangan shaxar 76- maktab ingliz tili o'qituvchi

Annotatsiya: ushbu maqolada ingliz tili o'qitishda zamonaviy texnologiyalar qo'llash orqali ta'lim sifatini oshirish ko'rib chiqilgan bo'lib, ta'limda innovatsion texnologiya va innovatsion yondashuv tushunchalari tahlil etilgan.

Kalit so'zlar: ta'lim, ingliz tili, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, usullar.

O'zbekiston Respublikasida demokratik prinsiplar ustuvor bolgan yangi jamiyat qurish, bozor munosabatlariga asoslangan kuchli iqtisodiyotga ega davlat barpo etishga yonaltirilgan bosqichma-bosqich amalga oshirilayotgan islohotlar doirasida ta'lim va tarbiya sohasiga jiddiy e'tibor qaratilmokda. Bugungi kunda asosiy e'tibor oquvchi, uning shaxsiyati va oziga xos ichki dunyosiga qaratilgan. Shuning uchun zamonaviy oqituvchining asosiy maqsadi tashkil etish usullari va shakllarini tanlashdir oquv faoliyati shaxsiy rivojlanishning belgilangan maqsadiga optimal darajada mos keladigan talabalar. Songgi yillarda maktablarda yangi axborot texnologiyalaridan foydalanish masalasi tobora ko'proq ko'tarilmoqda. Bu nafaqat yangi texnik vositalar, balki oqitishning yangi shakllari va usullari, oquv jarayoniga yangicha yondoshishdir. Chet tillarni oqitishning asosiy maqsadi maktab oquvchilarining kommunikativ madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish, chet tilini amaliy ozlashtirishga orgatishdir. Oqituvchining vazifasi har bir talaba uchun tilni amaliy ozlashtirish uchun sharoit yaratish, har bir oquvchiga o'z faolligini, ijodkorligini namoyish etishiga imkon beradigan shunday oqitish usullarini tanlashdir. Oqituvchining vazifasi chet tillarini oqitish jarayonida talabaning bilish faoliyatini faollashtirishdir. Hamkorlikda organish, loyiha metodikasi, yangi axborot texnologiyalaridan foydalanish, Internetresurslar kabi zamonaviy pedagogik texnologiyalar oquv jarayonida shaxsga yonaltirilgan yondashuvni amalga oshirishga yordam beradi, bolalarning qobiliyatlari, ularning organish darajasini hisobga olgan holda oqitishning individualizatsiyasi va farqlanishini ta'minlaydi.

O'qitish mazmuni jahonda e'tirof etilgan didaktik ta'limotga binoan bilim, konikma va malakalarni o'z ichiga oladi. Chet tilni amaliy organishda lingvistik nazariy bilimlar umuman bayon etilmaydi. Bilim til materialini bilish (konikma) va uni ozlashtirishda yuz beradigan qiyinchiliklarni oddiy so'zlar bilan sodda tilda tushuntirish, ya'ni xatolarning oldini olishga qaratilgan korsatma oladi.

Chet til oqitish mazmuni uch tarkibli ta'limiy hodisadir:

- 1) nutq mavzulari;
- 2) konikma va malakalarga qoyiladigan talablar;
- 3) til materiali.

O'qitish jarayonida metodika va texnologiya tushunchalarining mazmunmohiyatini anglashni talab qiladi. Metodika ta'lim, tarbiya va boshqa turli usullarning toplamidir

hamda ularni pedagogik jarayonda bevosita amalgaoshirishda muayyan mantiqqa aylantirmaydi. Texnologiya har doim ma'lumbir mantiq, pedagogik usullar va texnikalar ketma-ketligining rejalashtirilgan natijalarini olishni kafolatlaydigan texnologik harakatlar zanjirini nazarda tutadi. Amaliyotda oqitish

texnologiyalarining quyidagi turlari mavjud. Bugungi kunda tushunchaning ikkita tarkibiy qismi farqlanadi: oqitish texnologiyasi va oqitishda texnologiyalar. Oqitish texnologiyalarining eng muhim xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- a) natijaviylik (har bir ta'lim oluvchining belgilangan ta'lim maqsadiga erishishning yuqori darajasi);
- b) iqtisodiy samaradorlik (bir vaqtning ozida katta miqdorda ta'lim materiallarini ozlashtirish uchun eng kam harakat);
- v) ergonomika (ta'lim hamkorlik muhitida bir vaqtning ozida katta miqdorda ta'lim materiallarini ozlashtirish uchun eng kam harakat amalga oshiriladi);
- g) yuqori motivatsiya (mashgulotlarga qiziqish va eng yaxshi shaxsiy fazilatlarni yaxshilashga imkon beradi).

Bundan tashqari ingliz tilini oqitishda sogliqni saqlash texnologiyalari hamda individual va tabaqalashtirilgan yondashuvlar ham mavjud. Ta'lim jarayoni alohida tashkil etiladigan hamda boshqariladigan faoliyat bolib, u oquvchilarning oquv faoliyatini tashkil etadi va ularni boshqaradi.

Ta'lim tizmida oquvchilarning nafaqat keng bilim va professional malakalarni egallashi, zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda oqitishning ilgor uslublarini joriy etish yoli bilan osib kelayotgan yosh avlodga chet tillarni oqitish, shu tillarda erkin muloqot qila oladigan mutaxassislarini tayyorlash xamda buning negizida, ularning jahon sivilizatsiyasi yutuqlaridan keng kolamda foydalanishlari, ulkan intellektual boylikni egallashlariga katta imkoniyatlar yaratiladi. Ingliz tili va boshqa xorijiy tillarni chuqur oqitish masalasiga esa ustuvor ahamiyat qaratilib, zarur bolgan mutaxassisliklar boyicha ta'lim olish va kadrlar malakasini oshirish ishlarini keng kolamda yolga qoyish davr talabi hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Wray A. Formulaic Language and Lexicon. – U.K.: Cambridge University Press, 2002. p. 15-16.
2. Jalolov J. Chet til oqitish metodikasi. T.: Okituvchi, 2012. 432 b.;
3. Bakiyeva G., Maxkamova G., Kuldoshev A. English 3. Tashkent, 2007

